

Ikt. sz.: KOB-41/14-2/2018.

KOB-8/2018. sz. ülés
(KOB-8/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2018. október 24-én, szerdán, 15 óra 15 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend ismertetése és elfogadása	5
A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	5
Dr. Berczik Ábel hozzászólása	5
Határozathozatalok	5
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény módosításáról szóló T/2061. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)	6
Kérdések, válaszok, határozathozatalok	6
Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről:	
a) A tanulás, oktatás, kutatás szabadságához való jog helyreállításáról szóló T/1607. számú törvényjavaslat	10
Határozathozatal	10
c) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló T/1764. számú törvényjavaslat	10
Ander Balázs szóbeli kiegészítése	10
Hozzászólások	12
Határozathozatal	15
Egyebek	15
Határozathozatal	15
Az ülés berekesztése	21

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú törvényjavaslat
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló T/2061. számú törvényjavaslat
(A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)
3. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről:
 - a) A tanulás, oktatás, kutatás szabadságához való jog helyreállításáról szóló T/1607. számú törvényjavaslat
(Gyurcsány Ferenc, Arató Gergely, Dr. László Imre, Dr. Oláh Lajos, Dr. Vadai Ágnes, Gréczy Zsolt, Hajdu László, Székely Sándor, Varju László (DK) képviselők önálló indítványa)
 - b) A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló T/1625. számú törvényjavaslat
(Jakab Péter (Jobbik) képviselő önálló indítványa)
 - c) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról szóló T/1764. számú törvényjavaslat
(Farkas Gergely, Ander Balázs (Jobbik) képviselők önálló indítványa)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Pósan László (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Hoppál Péter (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Kállai Mária (Fidesz), a bizottság alelnöke
L. Simon László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Simon Róbert Balázs (Fidesz), a bizottság alelnöke
Ander Balázs (Jobbik), a bizottság alelnöke
Demeter Zoltán (Fidesz)
Dunai Mónika (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Farkas Gergely (Jobbik)
Dr. Hiller István (MSZP)
Gréczy Zsolt (DK)
Szabó Szabolcs (független)

Helyettesítési megbízást adott

Kunhalmi Ágnes (MSZP) dr. Hiller Istvánnak (MSZP)
Földi László (KDNP) távozása után Dunai Mónikának (Fidesz)
Dr. Vinnai Győző (Fidesz) Simon Róbert Balázsnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella bizottsági főmunkatárs
Gyevánné Zweig Zsuzsanna ügyintéző-titkárnő

Meghívott

Hozzászóló

Dr. Berczik Ábel helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium)
Ritter Imre elnök (Magyarországi nemzetiségek bizottsága)

Megjelent

Orcsik Attila főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 15 óra 15 perc.)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend ismertetése és elfogadása

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok! Köszöntöm a bizottság megjelent tagjait és kedves vendégeinket. A bizottsági ülést elkezdhetjük, hiszen a határozatképességgel nincs probléma.

Tisztelt Bizottság! Kiküldtük a napirendi javaslatot. Annyi módosítást, illetve pontosítást szeretnék tenni, hogy a mai délelőtt folyamán Jakab Péter képviselő úr küldött egy levelet, amelyben azt kérte, hogy a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény módosításának, szó szerint így írja, tárgysorozatba vételéről a bizottság ne határozzon. Úgyhogy a napirendi pontok előterjesztése úgy néz ki, hogy a tárgysorozatba vétel nem három, hanem csak kettő tételt tartalmazna, tehát ez kikerül a képviselő úr kérésére.

Ennek ismeretében kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a napirendi javaslatot. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendet.

A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Soron következik a Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló T/1671. számú törvényjavaslat részletes vitájának vitához kapcsolódó bizottságként történő lefolytatása.

E rendelkezésre megnyitom a részletes vita egyes szakaszát, azaz a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Köszöntöm az előterjesztő képviselőtében dr. Berczik Ábel helyettes államtitkár urat és Orcsik Attila főosztályvezető urat. Megkérdezem, hogy ebben a szakaszban kívánnak-e hozzászólni. Megadom a szót a kormány képviselőjének, parancsoljon!

Dr. Berczik Ábel hozzászólása

DR. BERCZIK ÁBEL helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Ismételten köszöntöm önöket. Az előttünk fekvő, Magyarország 2017. évi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, rövid néven zárszámadási törvényjavaslat, megítélésünk szerint mindenben megfelel az Alaptörvényből eredő formai és tartalmi követelményeknek; illeszkedik a jogrendszer egységébe; a nemzetközi jogból és az uniós jogból eredő kötelezettségeknek is megfelel, valamint az Igazságügyi Minisztérium közreműködésének is köszönhetően megfelel a jogalkotás szakmai követelményrendszerének. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos megállapításait a bizottság jelentése tartalmazza, így erről döntenünk kell.

Kérdezem, támogatja-e a bizottság, hogy a törvényjavaslat megfelel a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Aki azt gondolja, hogy igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 9 igen szavazat. Aki nem? *(Nincs*

ilyen jelzés.) Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 3 tartózkodással a bizottság elfogadta. Köszönöm szépen. A részletes vita ezen szakaszát lezárom.

Ezzel áttérünk a következő szakaszra. Megnyitom a részletes vita második szakaszát, amelyben a módosító javaslatokról kell állást foglalnunk. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a javaslatához nem érkezett módosító javaslat, és előzetesen saját bizottsági módosítási szándéokra vonatkozóan sem érkezett javaslat. Kérdezem a bizottságot, van-e valakinek további módosításra javaslata. *(Nincs ilyen jelzés.)* Ilyet nem látok. Kérdezem az előterjesztő képviselőjét, kíván-e hozzászólni a javaslatához.

DR. BER CZIK ÁBEL helyettes államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönjük szépen, nem kívánunk.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Ezt már csak a forma kedvéért kellett megtenni.

A bizottság tagjai közül kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs ilyen jelzés.)* Ilyen szándékot se látok. Amennyiben nincs módosítási szándék, a jegyzőkönyv számára ismertetem, hogy módosító javaslat hiányában a bizottság nem nyújt be részletes vitát lezáró módosító javaslatot. A vita ezen szakaszát lezárom.

Megnyitom a vita utolsó szakaszát, amelyben bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról, a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki igen, szavazzon! *(Szavazás.)* 9 igen szavazat. Aki nem akarja lezárni a részletes vitát? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, 3 tartózkodással lezártuk a részletes vitát.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottság a részletes vitáról jelentést nyújt be, amely a bizottság további vitaszakaszban meghozott döntését tartalmazza. Ennek megfelelően kérdezem tehát a bizottságot, elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntését összefoglaló jelentés aláírásáról és benyújtásáról. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 9 igen szavazat. Aki nem? *(Nincs ilyen jelzés.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás mellett elfogadtuk, köszönöm szépen.

Ezzel a napirendi pont végére értünk. Köszönjük szépen a kormány képviselőinek a jelenléteket. Reméljük, hogy számos kérdésünkkel nem borzoltuk fel a kedélyüket! Köszönjük szépen, további szép napot kívánunk! *(Dr. Berczik Ábel: További jó munkát! - Dr. Berczik Ábel és Orcsik Attila elhagyják a termet.)*

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény módosításáról szóló T/2061. számú törvényjavaslat (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)

Következik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, amely a Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa. Tekintettel arra, hogy bizottságunk e téma kijelölt bizottsága, e rendelkezésre megnyitom a részletes vita első szakaszát, azaz a törvényjavaslatnak a határozati hárszabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát. Köszöntöm az előterjesztő képviselőjében a Magyarországi nemzetiségek bizottsága elnökét, Ritter Imrét, és kérdezem, hogy ebben a szakaszban kíván-e hozzászólni. Megadom a szót. *(Farkas Gergely és Ander Balázs megérkeznek a bizottság ülésére.)*

Kérdések, válaszok, határozathozatalok

RITTER IMRE, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnöke, előterjesztő: Köszönöm, nem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy ezen vitaszakaszban kíván-e a bizottság tagjai közül bárki hozzászólni. *(Nincs ilyen jelzés.)*

Én csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy néhány bizottsági indítványban néhány technikai jellegű dolgot fontosnak tartunk benyújtani. Ezek egész egyszerűen központoszással kapcsolatos és hasonló ilyen természetű, alaki és helyesírási szabályoknak megfelelő javításokat tartalmaznának. Ezt egyszerűen kénytelenek vagyunk így megcselekedni. Akármennyire is azt gondoljuk, hogy a helyesírás magától értetődő, ez nem minden esetben működik így. Erre való tekintettel szeretném jelezni, hogy egy ilyen természetű bizottsági módosító indítvánnyal élnénk, ami nem tartalmi, hanem kifejezetten kodifikációs, technikai jellegű, természetű. Mindjárt szét is osztjuk ezt... *(Jelzésre:)* Bocsánat, akkor már kint van.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságnak a határozati Hárszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos megállapításait a bizottság jelentése tartalmazza, így erről döntenünk kell. Támogatja-e a bizottság, hogy a törvényjavaslat megfelel a határozati hárszabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Kérem, szavazzunk! Aki szerint igen, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 11 igen szavazat. Aki szerint nem? *(Nincs ilyen jelzés.)* Aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 3 tartózkodással, 11 igen szavazattal a bizottság elfogadta. Köszönöm szépen. A vita ezen szakaszát lezárom, és rátérünk a módosító javaslatok megvitatására.

Megnyitom a részletes vita második szakaszát. A határozati hárszabály rendelkezéseinek megfelelően a háttéranyagban feltüntetett módosító pontokról szavazunk. Az összefüggő pontok együtt kezelendők, ezekről egy szavazással döntünk.

Kérdezem a módosító javaslatot benyújtó képviselőt, kíván-e hozzászólni. *(Jelzésre:)* Tessék!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy természetesen támogatjuk azt, hogy ezek a nemzetiségiéket érintő pótlékok emelve legyenek, ezt teljesen természetesnek tartjuk, ezt támogatjuk. Ugyanakkor van sok más olyan szakterület, ahol ezt az emelést el kellene végezni, erre tesz javaslatot az Arató Gergely képviselőtársammal jegyzett módosítás. Kérem, hogy a bizottság ezeket is támogassa, mert azt gondoljuk, ez méltányos és tisztességes is lenne! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem Ritter Imrét, hogy erre vonatkozóan mi az álláspontja.

RITTER IMRE, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnöke, előterjesztő: Arató Gergellyel a mai nap folyamán, délután is egyeztettünk, illetve e-mailben is.

Nem állást foglalva a konkrét kérdésekben, de tekintettel arra, hogy az egyik oldalról egyelőre nincsen költségvetési fedezete, míg a nemzetiségipótlék-emelésnek van, illetve azért nem támogatjuk, mert volt az elmúlt négy évben egy íratlan szabály, hogy a nemzetiségi bizottság által beadott módosítókhöz a frakciók nem adtak be további módosító indítványokat - természetesen joguk van hozzá, tehát ezt nem próbáljuk vitatni -, hogy ezzel lehetőleg elkerüljük azt, hogy nemzetiségi kérdésekből politikai vita legyen. Én szeretném, ha ezt ebben a ciklusban is meg tudnánk tartani. Én ezért is kértem vagy javasoltam, hogy lesz még ősszel a köznevelési törvénynek módosítása, és mi szerencsésebbnek tartanánk, ha ez ott kerülne benyújtásra. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további hozzászólási szándék? *(Jelzésre:)*
Hiller képviselő úr!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Én is meg fogom szavazni, illetve mi is, ha majd aláírtam a távollévő képviselőtársam nevében a jelenléti ívet. Nem a dolog kimeneteléhez szeretnék hozzászólni, hanem azt szeretném a szószóló úrtól megkérdezni, hogy világos, azért van erre szükség - mondjátok -, mert a nemzetiségi oktatásban, közoktatásban az arra jogosult pedagógusok száma csökken, illetve kevés, nincs elég tanár.

De ha a felsőoktatást nézem, viszonylag jól ismerem a képzési számokat, nem az egyetemi képzéssel, illetve a jogosultsággal járó diplomák mennyiségével van a baj, hanem azok a nemzetiségi oktatók, akik erre jogosultak, nem minden esetben, sőt, jórészt nem ott helyezkednek el, amire egyébként szánjuk őket, hogy így mondjam.

Hova tűnnek? Hol vannak? Nyilván itt a szószóló úr most nem egyszerűen a saját nemzetiségét, hanem ha jól értem, a magyarországi nemzetiségek mindegyikét képviseli mint előterjesztő. Biztos, hogy különböző helyzetek vannak különböző nemzetiségeknél, ezért az általánosítás felszínesség, de azért próbáljuk meg, ha már itt van ez a törvényjavaslat, ami szerintem rendben van, meg fogjuk szavazni - gondolom, ha megvan a költségvetési fedezet, akkor ezt a többség támogatja -, de ha már így módunk van beszélni róla, akkor próbáljuk már megtudni, hogy ennek mi van a hátterében!

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem tudom, erre tud-e válaszolni? Képviselő úr, parancsoljon!

RITTER IMRE, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának elnöke, előterjesztő: Köszönöm a kérdést. Teljes pontossággal a nemzetiségi óvodapedagógusok helyzetéről tudok beszélni, hiszen ott 100 százalékos felmérésünk van az elmúlt öt évre vonatkozóan. És ami lehet a következő öt évben is, egy alapvető probléma az, és ez elsősorban a német nemzetiséget érinti, hogy egyrészt Ausztriában, Németországban nincs felsőfokú óvodapedagógus-képzés, tehát aki elvégzi Magyarországon főiskolán, egyetemen a nemzetiségi óvodapedagógus-képzést, tárt karokkal várják, lényegesen jobb fizetési és egyéb körülmények közé.

Másrészt nagyon jelentős elszívó hatása van a Magyarországon dolgozó német cégeknek is. Most nem kívánok céget megemlíteni, de konkrétan például megkerestek német cégtől, hogy annyi fiatal német nemzetiségi pedagógus dolgozik náluk, hogy tudnék-e segíteni abban, hogy német nemzetiségi óvodát nyissanak, tehát nem a végzettség miatt, hanem egyszerűen a német nyelvtudás miatt. Ez elsősorban a magyarországi német nemzetiséget érinti hátrányosan és súlyosan, hiszen nyilván ilyen típusú probléma, ez a fajta elszívó hatás mondjuk a szerbeknél, a horvátoknál vagy éppen a szlovákoknál nincsen. *(Dr. Pószán László: Ukránoknál...)*

A nemzetiségi tanítók és tanárok, illetve nemzetiségi nyelven tanító szaktanárok esetében most fogunk elindítani egy felmérést, jövő tavaszra úgyszintén egy teljes körű felmérést szeretnénk csinálni, hogy hány nemzetiségi tanító, tanár és nemzetiségi nyelven oktató szaktanár van. Nyilván nem fogjuk tudni ezt a helyzetet egyik percről a másikra alapvetően megváltoztatni.

Azért maradtunk abban két évvel ezelőtt, hogy a nemzetiségi pótlékot próbáljuk emelni, hiszen ez fenntartótól függetlenül minden, a pályán lévő nemzetiségi pedagógusnak többletet jelent, aminek azért kell hogy legyen valamilyen hatása részben a pályaelhagyókra. Másrészt pedig beindítjuk visszamenőlegesen,

2018. szeptember 1-jétől a nemzetiségi óvodapedagógus-képzésben az ösztöndíjrendszert, ami azt jelenti, hogy a képzés idejével megegyező számú év alatt el kell kezdeni a pályát és a pályán kell hogy maradjanak, egyébként vissza kell fizessék az ösztöndíjat.

Ennek a két intézkedésnek a hatására reméljük, hogy egyrészt a nemzetiségi óvodapedagógus-ellátottságon tudunk érdemben javítani, ami egyúttal segít természetesen az óvodapedagógusok létszámhelyzetének javításában is, hiszen ha nagyobb létszámban tudunk képezni nemzetiségi óvodapedagógusokat, akkor ezzel arányosan felszabadulnak a jelenleg nemzetiségi csoportoknál foglalkoztatott, végzett óvodapedagógusok. Tehát óvodapedagógusok kapcsán abszolút egyértelmű a helyzet, a nemzetiségi tanárookra, tanítókra jövő tavasszal lesz meg minden alapadatunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kíván-e még valaki hozzászólni? *(Nincs ilyen jelzés.)* Akkor engedtessek meg, röviden csak annyit jeleznék, hogy konkrétan a módosító javaslattal kapcsolatban, amit Arató és Gréczy képviselő urak nyújtottak be, mi egyetértünk azzal, amit Ritter Imre képviselő úr mondott. Nem kívánjuk azt, hogy a nemzetiségekkel kapcsolatos kérdés bármilyen módon pártpolitikai csatározássá váljon.

Azt szintén fontos szempontnak tartjuk, hogy egyébként ez a törvényjavaslat vagy ez a módosító javaslat a maga nemében egy jogtechnikai javaslat volt, hiszen a költségvetési törvény ezt már tartalmazta, amit értelemszerűen át kellett vezetni, vagy át kell vezetni a szaktörvénybe is. Ehhez képest pedig az, amit a DK oldaláról javasolnak, akármilyen jó szándékkal is teszik, ennek sem költségvetési lába nincsen, sem pedig ilyen értelemben a jelen esetben megnyitott passzusokhoz nem is illeszkedik, úgyhogy ezt mi ilyen összefüggések alapján nem fogjuk tudni támogatni, természetesen az eredeti javaslatot igen.

Tisztelt Bizottság! Kérdezem a bizottságot, hogy támogatja-e valaki azt a módosító javaslatot, amit Arató Gergely és Gréczy Zsolt képviselő urak benyújtottak a szóban forgó törvényjavaslatához. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 9 nem szavazat. Köszönöm szépen, a bizottság nem támogatta.

Az előzőekben kiosztottuk a bizottsági módosítási szándékot tartalmazó javaslatot. Ezzel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele? *(Szabó Szabolcs felmutat egy dokumentumot: Ez az?)* Igen, két pont van benne. Látszik, hogy ezek milyen természetű módosítások, van benne pont, van a betű betoldás, tehát ilyen természetű technikai javaslatok. Van-e valakinek ezzel kapcsolatban észrevétele? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet.

Kérdezem akkor a bizottságot, elfogadja-e a kiosztott javaslatban szereplő módosításokat. Kérem kézfelemeléssel jelezni! *(Szavazás.)* 12 igen szavazat. Aki nem? *(Nincs ilyen jelzés.)* Aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 3 tartózkodással a bizottság elfogadta. Köszönjük szépen.

Kérdezem a bizottságot, hogy az előbbieken meghozott döntésnek megfelelően elfogadja-e és benyújtja-e a részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatot. Kérem, aki egyetért ezzel, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 11 igen szavazat. Aki nem? *(Nincs ilyen jelzés.)* Aki tartózkodik? *(Szavazás.)* 4 tartózkodással a bizottság elfogadta. Köszönjük szépen.

Megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben a bizottságunk dönt a részletes vita lezárásáról és a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról. Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy az általunk most tárgyalt indítvány a törvényalkotás parlamenti informatikai rendszerében, rövid nevén a

ParLexben került feldolgozásra. A részletes vita dokumentumai is ebben a számítógépes programban készülnek el, és ezen keresztül kerülnek benyújtásra.

Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát, elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntését összefoglaló jelentés benyújtásáról. Kérem, aki igen, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, ez egyhangú, köszönöm szépen. Kimondom a határozatot: tehát a bizottság 15 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül egyértelműen elfogadta. Köszönöm szépen, ezt a napirendi pontot lezárjuk. Köszönjük szépen Ritter Imre képviselő úrnak a jelenlétet, és további szép napot kívánunk! *(Ritter Imre távozik a bizottság üléséről.)*

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről:

a) A tanulás, oktatás, kutatás szabadságához való jog helyreállításáról szóló T/1607. számú törvényjavaslat

Következnek az önálló tárgysorozatba vételre vonatkozó indítványok. Az első ilyen indítvány a tanulás, oktatás, kutatás szabadságához való jog helyreállításáról szóló törvényjavaslat. Ez a Demokratikus Koalíció képviselői által benyújtott önálló indítvány. Kérdezem a jelen lévő képviselő urat, Gréczy képviselő urat, hogy kívánja-e indokolni vagy kíván-e hozzászólni.

GRÉCZY ZSOLT (DK) előterjesztő: Nem.

Határozathozatal

ELNÖK: Kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs ilyen jelzés.)* Akkor viszont szavazhatunk. Kérem, hogy aki egyetért ezzel a tárgysorozatba vétellel, az kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 4 igen szavazat. Aki nem ért egyet vele? *(Szavazás.)* 9 nem szavazat. Aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 2 tartózkodással a bizottság nem vette tárgysorozatba. Köszönöm szépen.

Mint említettem, Jakab Péter úr kérte, hogy az ő indítványát máskor tárgyaljuk, tehát ez nincs napirenden.

c) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló T/1764. számú törvényjavaslat

Úgyhogy marad az utolsó tárgysorozatba-vételi indítvány, ez a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi törvényhez kapcsolódik, Farkas Gergely, Ander Balázs képviselők indítványa. Kívánja-e bármelyikük indokolni? *(Jelzésre:)* Ander képviselő úr, parancsoljon!

Ander Balázs szóbeli kiegészítése

ANDER BALÁZS előterjesztő (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottsági Tagok! Jól látható, hogy a közoktatás rendszerében, még ha nyilvánvaló módon a kormánypárti oldalról ezt tagadni is szokták, azért komoly bajok vannak.

És akkor most nem az ellenzéki megszólalásokra hivatkozom, hanem például a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének arra a kijelentésére, illetve megállapítására, amelyik ugyanezt taglalja. Ők voltak egyébként azok, akik ezt a kérdést a nagy nyilvánosság előtt felvetették, nevezetesen, hogy a tankötelezettségi korhatárt Magyarországon emelni kellene. De ha mondjuk az MNB-nek arra a sok pontos javaslatcsomagjára gondolunk, amelyik szintén csak az oktatásügy problémáit taglalta, akkor be kell látni, hogy itt egyáltalán nem egy ilyen ellenzéki

gonoszkodásról van szó, hanem egy valóban releváns hazai problémáról, amelynek a megoldatlansága szerintünk alapjaiban ássa alá az ország XXI. századi versenyképességét.

Tehát úgy versenyképes nemzetről, országról, innovatív társadalomról beszélni, hogy önök 16 évre csökkentették a tankötelezettségi korhatárt, egyébként szembe menve az európai vagy világtrendekkel, szerintünk nem lehet. Ezért is kellene ezt 18 évre visszaemelni. Hozzáteszem, mint 2014-ig gyakorló tanárember, érzem egyébként azokat a fenntartásokat, amelyek adott esetben az eszköz nélkül maradt, frusztrált, leterhelt, túlhajsolt és alulfizetett pedagógustársadalom részéről érkeznek, hogy mit fogunk ezzel kvázi a nyakukba szabadítani, hiszen látni kell azt is, hogy itt sok esetben azért olyan antiszociális magatartásmintákat tanúsító fiatalokról is szó van, akik bizony nagyon megnehezítik a tanítást, tönkreteszik a diáktársaik lehetőségeit. Velük valamit kezdeni kell. Ezt egyébként a javaslatunkban ki is fejtettük. Tehát ezekre az esetekre is gondolnunk kell, de ez a helyzet, ez az állapot nem maradhat így.

Mindenképpen 18 évre kellene emelni a tankötelezettséget Magyarországon, hiszen ha megnézzük azt, hogy 2008-2010 táján mondjuk a 17 éves fiatalok hány százaléka ült az iskolapadban, ahol egyébként a helyük lenne, vagy éppen dolgozott, akkor azt látjuk, hogy ez olyan 98 százalékos arányt ért el. Ezzel szemben mostanra ez az arányszám 85 százalékra csökkent.

Lehet egy nagyon olcsó és nagyon gyors megoldást alkalmazni, és őket kizsuppolni a közoktatás rendszeréből, csak hogy ezt valakinek a későbbiekben akkor is meg kell fizetni. Ha ők nem rendelkeznek olyan tudással, olyan szakképzettséggel, amit aztán a munkaerőpiacon hasznosítani tudnak, akkor sok esélyük nem marad, éhen halnak. Szerintem erre kevesen vállalkoznak majd közülük.

Menekülnek adott esetben a megélhetési gyermekvállalásba. A legfrissebb adatok szerint mondjuk Borsod megyében a 14-18 év közötti lányok körében az elmúlt 5 év alatt ez 5,3-ról 7,3 százalékra nőtt, illetve az összes születésen belül ekkora arányt képviselnek azok, akik ilyen fiatalon, gyermekfejjel gyermeket vállalnak. Mindenképpen jó lenne az iskola szocializációs közegét bevetni annak érdekében, hogy ezeknek a fiataloknak, illetve az ő utódaiknak a sorsa ne úgy alakuljon, mint ahogy mondjuk a szüleiké, a nagyszüleiké alakult. Tehát a nyomor ne hatványozott módon termelődjék újra, ez senkinek nem jó. Erre is gondolnunk kell, és azt hiszem, hogy ez egy olyan eszköz lehet, amivel talán egy lépést tudunk tenni afelé, hogy azt a problémát valamiképpen kezelni tudjuk.

De nyilván itt még egyszer ki kell jelentenem, hogy a pedagógustársadalmat vagy a pedagógusokat sok esetben szereti a mindenkori kormányzat egyfajta közhasznú Übermenschnek, közhasznú Supermannek tekinteni, akik majd mindent szépen megoldanak, és olyan felelősséget tolnak a vállukra, raknak a nyakukba, amivel jelen állás szerint képtelenek megbirkózni. Sokszor elhangzott, adott esetben a mai parlamenti viták szóbeli kérdései, azonnali kérdései során is, hogy milyen kevés gyerek jut mondjuk akkor európai összevetésben egy magyar pedagógusra, viszont ehhez azt is hozzá kellene tenni, és voltak vagy vannak itt olyan képviselőtársaim, akik szintén gyakorló pedagógusok voltak, tehát ők is pontosan tudják azt, hogy a nyugati társadalmakban ha ezek a számok így is festenek, azért ott rengeteg olyan pedagógiai asszisztens, pedagógiai munkát segítő munkatárs van, akik nagyban meg tudják könnyíteni azoknak a tanítóknak és tanároknak a dolgát, akik ott foglalkoznak a fiatalokkal. Tehát a teljes képhez ez is hozzátartozna. Magyarországon ilyen tekintetben bizony nagyon-nagyon rosszul állunk.

Szóval, amikor mi ezt a törvénymódosítást beterjesztjük, akkor arra is gondolunk, hogy ezzel a kérdéskörrel komplex módon kellene foglalkozni, mert az,

hogy most akkor 16-ról 18 éves korra megemeljük a tankötelezettséget, nyilvánvaló módon csak így, semmit nem fog önmagában megoldani. Ehhez még számos kiegészítő intézkedés szükségeltetik. Ez kormányzati felelősség, kormányzati kompetencia lenne. Viszont ahhoz, hogy ez egy versenyképes ország, versenyképes társadalom legyen, elengedhetetlennek érezzük azt, hogy valamiféle pozitív elmozdulás történjen ebben a tekintetben.

Még egyszer: tehát irtózatossá válik a felelősség nehezedik a pedagógusokra. Ne is menjünk bele akkor olyan vitába, hogy ez szétdúlná a közoktatás amúgy is ingadozó keretrendszerét, és ezek a fiatalok, akik ilyen antiszociálisak és egyáltalán mondjuk az a bikulturális szocializáció, amiben ők felnőttek, amikor egészen mások az iskolai és a családi normák, mennyire tennék tönkre az oktatás rendszerét. Ebbe ne menjünk bele, ezt kérem képviselőtársaimtól. Viszont lássuk be annak a felelősségét, hogy ezt a problémát akkor is kezelnie kell ennek a társadalomnak, ennek a költségvetésnek, és még mindig olcsóbb egyébként az, ha az oktatásügybe investálunk, annál, mint ha börtönöket építünk. Köszönöm szépen.

Hozzászólások

ELNÖK: Először adjuk meg a szót Kállai Mária képviselő asszonynak, udvariasságból, aztán Hoppál Péter következik, ha nincs más jelentkező. Volt más jelentkező? *(Nincs ilyen jelzés.)* Jó, akkor ez a sorrend.

DR. KÁLLAI MÁRIA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Azt gondolom, nagyon sok minden elhangzott. Én megpróbálok arra szorítkozni, ami magában a módosítóban található, és feltenni azt a kérdést magunknak, hogy mi minden határozza meg az iskolai eredményességet, illetve az iskolázásban való kötelező lét szignifikánsan korrelál-e az eredményességgel.

Egyértelműen mutatják a kutatások, hogy a tankötelezettség mint korhatár ilyen szempontból nem relevánsan hat magának az iskolának az eredményességére. Nyilván azt gondolom, hogy ha Európában szétnézünk, akkor különböznek a korhatárok, de azért Csehországban, Horvátországban, Ausztriában, Lengyelországban, Szlovéniában mindegyik helyen 15 éves korig tart a tankötelezettség.

Az OECD-országokhoz hasonlóan maga az iskolázás időtartama, illetve, hogy adott életkorban mennyi időt töltünk a képzési rendszerben, az lehet nagyon komolyan meghatározó, illetve, ha megnézzük számokat évekre visszamenőleg ebben a „nagyon rossz” - idézőjelben mondom - köznevelési rendszerben, akkor mégiscsak ki kell mondani, hogy hála istennek lényegesen többen tettek érettségi vizsgát egyrészt. Másrészt nagyon fontos mutatónak tartom azt, amivel azt gondolom, hogy nagyon jó szembe nézni. Ha megnézzük azt, hogy 2014-hez, 2015-höz, 2016-hoz, 2017-hez hasonlítva gyakorlatilag még mindig magas, mert minden lemorzsolódott gyermekért kár, de azért mégiscsak relevánsan csökkent ez a különbség, mert magában a rendszerben viszont számos olyan dolog van - ha a költségvetésnél nem is szóltunk hozzá -, akár ha kulturális területen, akár a köznevelésben a pénzeszközöket nézzük, egyre több kerül abba a hatalmas nagy rendszerbe, amely számos más alternatívát kínál a kötelező iskolázás mellett.

A számok, tények egyértelműen mutatják azt, hogy a magyar fiatalok iskolában töltött ideje az OECD-s és az EU-s átlagokhoz abszolút hasonlítható. Néhány példa, mondjuk nézzük a 17 éveseket: Magyarországon ez 88 százalék, az OECD-átlag 90 százalék - én azt gondolom, hogy ez képviselhető. Számos adattal, ténnyel tudnám ezt kiegészíteni. Én úgy gondolom, mindannyiunk közös érdeke az, hogy a magyar iskola

eredményes legyen. Mindannyiunk közös érdeke az, hogy jól megragadható legyen, hogy mik az iskola eredményességének a mutatói.

Ennek egy eleme tulajdonképpen maga az, hogy mennyi időt és milyen eredménnyel töltöttünk el a rendszerben, de én úgy gondolom, hogy a magyar köznevelés jelen pillanatban számos eredményes alternatívát kínál erre, mintsem hogy az életkori kötelezőséget hozná prioritásként. Nagyon sok adattal, ténnyel alá lehetne még ezt támasztani. Én azt gondolom, hogy természetesen fontos minden szociális kérdés, és minden, az egész élet, ha azt nézzük, egy nagy tanterem, és azt gondolom, hogy azok a köznevelési fejlesztések, amelyekkel nap mint nap találkozunk, pont ezt szolgálják, hogy életkornak megfelelően - adaptíven, adekvátan az adott életkornak megfelelően - az adott szociális helyzetre, az adott fejlettségi szintre minél rugalmasabb és minél jobb válaszokat adjunk. Ennek nem ez az egyetlen eszköze ilyen módon. Ilyen módon személy szerint nyilván azt javaslom, hogy ezt ne is támogassuk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hoppál képviselő úr.

DR. HOPPÁL PÉTER (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Képviselőtársaim! Nyilvánvalóan a köznevelési törvény ezen passzusának vitájánál ez a szakmaiérv-ütköztetés lezajlott, és akkor ennek társadalmi vitája is volt, tehát vissza tudjuk idézni talán, hogy elsősorban inkább a baloldali képviselőtársainknak volt kifogása a tankötelezettség korhatárának leszállítása kapcsán. Nyilván ez fel-felmerül, tehát bizonyos szakértői igények irányából újra és újra napirendre kerül. Csak érdekes politikai szín számomra, hogy most a Jobbik vette elő ugyanezt a kártyát.

Ami magát az indítványt illeti, engedjenek meg egy megjegyzést! A törvénymódosítás indoklásában, úgy emlékszem, az internetes felületen azt olvastam, valami ilyen kifejezést használtak, hogy nem fogja fel a kormány, hogy ez így nem jó. Tehát egy szakmai anyag, az Országgyűlés elé benyújtandó anyag nem politikai röpirat, ennek csak a zárójeles megjegyzését engedjék meg nekem!

Amit Ander képviselőtársunk az imént szóbeli hozzáfűzésként indokolt, itt is éreztem legalább két logikai bakit. Az egyik: alulfizetett pedagógustársadalomra hivatkozni, miközben látunk olyan adatokat, hogy öregedik a pedagógustársadalom, mint hogyha csökkenne a létszám, amit ellensúlyoz persze a kormányzati program ösztöndíjakkal és egyéb ösztönzőkkel, mindemellett tehát nem is igaz, amit mond, tisztelt képviselő úr.

A zárszámadási törvényről az imént módunk volt vitázni. Ha összeolvassa ön a 2012 utáni állami költségvetési zárszámadásokat, akkor legalább azt látnia kellett volna, hogy a 2013., 2014., 2015., 2016. és 2017. teljesült költségvetési években összességében 270 milliárd forint többletet adott az állami költségvetés pedagógusbérekre. 270 milliárdot! Ön erre azt mondja, hogy ez nem történt meg (*Ander Balázs: Nem mondtam!*), közben nulla százalékos körüli infláció volt. Ön azt mondta, hogy alulffinanszírozott a pedagógustársadalom. Ha ezt 2012 előtt mondja, akkor igaza van, de most nincs igaza! (*Ander Balázs: Jaj!*) Bocsanat, párbeszédese?

ELNÖK: Nem párbeszédese a bizottsági ülés...

DR. HOPPÁL PÉTER (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Tehát logikai ellentmondás is van a mondandójában.

Engedje meg, hogy a megélhetési gyermekvállalásra tett borsodi utalásai kapcsán magát a kifejezést is, legalábbis bizottsági szinten, fontolja meg még egyszer,

hogy ezt használják-e önök... (*Ander Balázs: A kormány körében is lehetne keresgélni a kifejezések miatt...*) Én értem, hogy ön párbeszédre törekszik, de ez egy egy parlamentáris keretekben zajló vita. Mi is meghallgattuk önt, ha ön erre nem képes, akkor gondolkodjon el, hogy hol a helye! Tehát a megélhetési gyermekvállalás kifejezésmodor, ne haragudjon, újra felveti a kérdést, hogy önök hogy gondolkodnak egyébként bizonyos népcsoportokról Magyarországon.

Amit pedig a képviselő asszony elmondott az imént. Tehát ezek a szakmai viták már rég túlhaladottak és túl vagyunk ezeken. A piac beárazta ezt a módosítást, emellett a lemorzsolódási százalékok javultak. Mindemellett pedig látjuk, hogy az iskolában a 18 év alatti, tehát a 17 éves korosztály benntartási kapacitásai javultak ezzel a döntéssel, magyarul, ha az OECD-hibahatáron belül van a magyar szabályozás, a magyar tényt szám, akkor azt gondolom, hogy nem érdemes bolygatni ezt a törvényi paragrafust. Nézzük meg, hogy a piac a továbbiakban is kitart-e amellet, hogy ez egy jó szabályozás! Most úgy tűnik, hogy ez egy jó szabályozás. Nem javaslom, hogy az indítványt támogassuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hiller képviselő úr jelezte, hogy hozzá kíván szólni.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Én viszonylag röviden szeretnék szólni, mert olyan fontos kérdésekről van szó, amelyeket egy törvényjavaslat módosítása, illetve annak bizottsági vitája kapcsán talán nem is tudunk átfogni.

Én kimondottan szívesen vitatkozom Kállai képviselő asszonnyal vagy Hoppál képviselő úrral, de nem ezt az alkalmat találom most erre megfelelőnek. Azt szeretném leszögezni, hogy nincs egyetlen egy olyan OECD-ország, amelyik a korábbi döntését megváltoztatva - bármikor, mióta OECD létezik -, csökkentette volna a tankötelezettség korhatárát.

Amit a képviselő asszony mond, az sok tekintetben önállóan megállja a helyét, az idézetei pontosak, csak az összefüggéseit vitatom. De nem kívánnék most egy valóban lényeges felkészülést igénylő kérdésről vitát nyitni, csak jelzem, hogy ha egy adott ponton nézzük a tankötelezettségi korhatárt, akkor önnek statisztikailag igaza van, mert azt hozza a valóság, amit mond.

Ha azt nézzük, hogy milyen az irány: nem volt olyan, az önök kormánya kivételével, egy sem, amelyik csökkentette volna. Olyan volt, amelyik nem nyúlt hozzá a rendszerhez. Olyan is volt, amelyik növelte. Érdeemes elolvasni például az angol parlament ez ügyben lefolytatott 2011-2012-es vitájának jegyzőkönyvét. Nagyon tanulságos, nagyon különböző világlátású és a válságot is különböző módon interpretáló képviselők vitája. De még egyszer, ez most nem felhívás egy keringőre, egyszerűen csak azt mondom, hogy ezek nagyon lényeges kérdések, ne intézzük el három percben, háromperces válasszal.

Én a jobbkios képviselő urak javaslatát meg fogom szavazni, csak a felmerült kérdéseket tartom olyan súlyosnak, hogy ne próbáljuk meg itt most kapásból megvitatni az egészet. Azt viszont szeretném megfogalmazni, hogyha ez valóban mindannyiunkat érdeklí, szívesen tennék egy olyan javaslatot, amiről valamilyen állásfoglalást az elnök úr próbáljon meg formálni a bizottság számára, hogy a közoktatás állapotáról bizottsági szinten egy szakmai vitát lefolytatva egy ilyen napirendi pontot fél éven belül tegyünk meg. Ez szerintem lényeges.

Most ne egy törvényjavaslat kapcsán hozunk elő számos témát. Nem látok ilyen napirendet, mert erre nem alkalmas a miniszteri év végi beszámoló. Azt önök egyre inkább egy sajtóeseményként kezelik, és ha nagyon kegyesek, akkor nekünk kétszer 3 percet, és ha aznap rossz az idő, akkor csak egyszer 3 percet biztosítanak. Ezt ne játsszuk el!

Viszont ha ezt elfogadja a bizottság, én szívesen javasolnék egy olyan, kimondottan bizottsági ülést, ahol a magyar közoktatás állapotáról, a 2011. évi, decemberben elfogadott törvény nyolcadik évében, valamikor tél végén, tavasszal, előre elhatározott szándékkal ülünk össze és erről beszéljünk, mert különben csak ez történik, hogy egy konkrét javaslat kapcsán történik egy szavazás. Tehát a mostani felszólalásom nem egy vitára való felszólítás, de van benne egy javaslat, és majd kérem szépen, hogy valamilyen módon döntsünk róla.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kíván-e még valaki hozzászólni? Most az előterjesztésről van szó. Természetesen amit Hiller képviselő úr javasolt, arra még visszatérünk. *(Jelzésre:)* Szabó Szabolcs, jól látom? Parancsoljon, képviselő úr!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót. Csak egy apró pontosítás. Egyebekben egyetérték azzal, amit Hiller István javasolt.

Gyorsan megnyitottam egy fájlt, „Iskolai lemorzsolódás a számok tükrében”, ezt az Oktatási Hivatal készítette 2017-ben. Az szerepel körülbelül a 4. oldalon, nem látom most az oldalszámozást, hogy 2010-ben Magyarországon az iskolai lemorzsolódás, tehát a végzettség nélküli iskolaelhagyás 15 százalékpont alatt volt, majd az időszak végére ez megnő, majdnem 12 százalékra. Ugyanez időszakban az Európai Unió átlaga 14-ről 11 százalék alá csökkent, tehát még 2010-ben 3 százalékponttal jobbak voltunk az uniós átlagnál, olyan szinten javult az uniós és romlott a magyar érték, hogy ezek szépen megcserélődtek. Tehát ez csak arról jutott eszembe, hogy ha a számok, tények makacs dolgok, akkor ezt az Oktatási Hivatal mutatta ki, tehát hogy romlottak sajnos a lemorzsolódási mutatók. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további hozzászólási szándék? *(Nincs ilyen jelzés.)* Tisztelt bizottság! Csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy ez tipikusan az a téma, amiről már nem is tudom, hányszor beszéltünk a bizottság szintjén, az előző ciklusban is és így tovább. Éppen ezért egyetérték Hiller képviselő úrral abban, hogy ezt valószínűleg nem most kellene tartósan megvitatni. Úgyhogy én azt javaslom, hogy ha nincs további hozzászólás, akkor erről az önálló indítványról szavazzunk.

Határozathozatal

Aki támogatja a tárgysorozatba vételt, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 9 nem szavazattal nem vettük tárgysorozatba. Köszönöm szépen, akkor ezt a napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Következnek az egyebek. Az egyebek apropóján pedig engedtessek meg, hogy legelőször egy olyan témát hozzak elő, ami szintén technikai kérdés, de igényli a bizottság állásfoglalását. Korábban a Roma Koordinációs Tanácsba a bizottságunk Nagy Csaba képviselő urat delegálta, aki időközben egy másik bizottságba ment át, és helyette Demeter képviselő urat látjuk itt a sorainkban. Az a tiszteletteljes javaslatom, hogy Nagy Csaba helyett Demeter Zoltán urat delegáljuk ebbe a tanácsba. Van-e ezzel kapcsolatban észrevétel, hozzászólás? *(Nincs ilyen jelzés.)* Ha nincs, akkor kérem, szavazzunk erről!

Határozathozatal

Aki egyetért azzal, hogy Nagy Csaba helyett a bizottságunk Demeter képviselő urat javasolja a Roma Koordinációs Tanácsba, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 10 igen szavazat. Aki nem? *(Nincs ilyen jelzés.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 5

tartózkodással Demeter képviselő urat delegálta a bizottság, köszönöm szépen. *(Dr. Hoppál Péter távozik a bizottság üléséről.)*

A következő jelzés vagy észrevétel. November 19-20-án lesz Brüsszelben egy európai kulturális örökséggel kapcsolatos fórum vagy konferencia, ahogy tetszik. Erre egy kormánypárti és egy ellenzéki képviselő tud kimenni. A kormányoldal nyilván meg fogja nevezni a maga küldöttét. Azt kérném szépen az ellenzéktől, hogy ha van ilyen szándék, akkor hasonlóképpen nevezzenek meg majd egy olyan képviselőt, aki ezen részt kíván vagy részt tud venni. *(Jelzésre:)* Holnap 10 óráig kérik ezeket a visszajelzéseket. Ez szintén egy szolgálati közlemény.

Azzal a felvetéssel kapcsolatban, amit Hiller képviselő úr most javasolt, én azt gondolom, hogy ilyen természetű beszélgetést, ami a közoktatás állapotára vonatkozik, ahogyan korábban is csináltuk, természetesen lehet csinálni. Én a tavaszi ülészakot javasolnám tisztelettel, mert az őszt többé-kevésbé már betábláztuk.

Egyúttal lenne egy másik felvetésem, ami ehhez kapcsolódik, pontosan azért, amit a képviselő úr mondott, hogy a miniszteri meghallgatások kifejezetten nagy sajtóérdeklődésre tartanak számot, és ebből következően alapvetően inkább a politika, mint szakmai kérdések fóruma. Én tisztelettel azt szeretném javasolni, hogy ezt akkor úgy csináljuk meg és úgy tegye meg ezt a bizottság, hogy akkor az viszont ne legyen sajtónyilvános, hogy valóban a szakmai kérdésekről tudjunk beszélgetni, és a sajtó jelenlétét senki ne arra kívánja igénybe venni, hogy akkor a politikai ilyen, olyan, amolyan lózungokat visszamondjuk. Én ezt abból a szempontból tartanám fontosnak, ha valóban szakmáról akarunk vitatkozni, és valóban olyan természetű kérdéseket akarunk megnézni, statisztikai adatoktól kezdve nagyon sok mindent, akkor ebből ez legyen, és ne pedig tényleges politikai vita. Nyilván nem most kell ezt eldönteni, mert egyelőre még nem is tartunk itt, én csak felvetem ezt, hogy ha szakmai vitát akarunk, akkor azt csináljuk valóban ezen körülmények között. Javaslom, hogy ezt a tavaszi ülészakra tegyünk, és ennek az időpontját nyilván a későbbiekben még meg tudjuk határozni. Ez így elfogadható-e? Képviselő úr, ez így elfogadható, hogy a tavaszi ülészakban tennék ezt meg?

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): A tavaszi ülészak nagyon hosszú. A tavaszi ülészak vége egészen biztos, hogy kampány lesz, mindannyian kampányolunk. Májusban európai parlamenti választások lesznek, én meg nem kampánytémát akarok ebből csinálni. *(Elnök: Egyetértek.)*

Mondjuk azt, hogy húsvétig, vagy március hónapban, vagy március végén, csak ne kerüljön bele az európai parlamenti kampányba, mert látom már előre, hogy mi lesz ebből. Én nem kampányfogást javaslok, hanem egy szakmai vitát. Próbáljuk meg ezt úgy megtenni, hogy nem kampányidőszakra esik, hanem megadjuk magunknak a lehetőséget egy szakmai vitára. Ezen belül én nem fogok időpontjavaslatot tenni, ezt a többség terjessze elő, amennyiben elfogadják azt a javaslatomat, hogy erről beszélni érdemes, mert ez fontos.

ELNÖK: Ezzel egyetértünk, nem kívánjuk, hogy ez kampánytéma legyen. Azért is mondtam én is az előbb, hogy nem akarjuk arra a szintre felhozni, hogy a napi politikai verbális csatározások részévé váljon.

Egyetértek azzal is, hogy ezt február, március hónap magasságában tegyünk meg, ha lehet. Nem tudom most hirtelen, húsvét hova esik... *(Jelzésre:)* Április vége. Az viszont engedjék meg, hogy ilyenkor nyilván egyeztessünk a saktárcával, mert azt gondolom, az illetékes helyettes államtitkárt egy ilyen témára illik, és meg is kell hívni. Köszönöm. Ander képviselő úr, parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik), a bizottság alelnöke: Nem ehhez kapcsolódóan, elnök úr, az egyebek körében jelezni szeretném akkor a jegyzőkönyv kedvéért is, hogy elindultunk, mihamarabb véget ért az azonnali kérdések órája.

A zárszámadáshoz egyébként hoztunk kisebbségi véleményt is, telepportálni viszont nem tudtunk, úgyhogy így lekéstük a bizottsági ülés elejét. Sajnálom, hogy elment Hoppál képviselő úr, megtudhatta volna, hogy igen, áttanulmányoztuk a számokat, tehát látjuk, hogy 2016-ról 2017-re 168 milliárd forinttal nőtt az oktatási területre fordított költségvetési összeg. Ez majdnem annyi, mint amennyivel a Mészáros-família a 2017-es évben gyarapodott. Aztán azt is el tudtam volna még mondani Hoppál... *(Demeter Zoltán: Szakmai vita!)* Így van! ... képviselő úrnak, volt egy ilyen mondás, ki fogják találni, kitől: a politikai korrektség a szellemi elnyomás legnyilvánvalóbb eszköze, mondta volt Orbán Viktor. Tehát ha itt mondjuk fennakad néhány, egyébként a szociológiában használt fogalmon, Gyenei Mártára utalnék, aki bevezette a stratégiai gyermek fogalmát, a stratégiai gyermekvállalás fogalmát - kapott is a szélsőliberalisoktól annak idején a fejére -, akkor gondolkodjon el, hogy ő hol van, mert Hoppál képviselő úr nekem azt mondta, hogy tudjam, hogy hol a helyem. Ő is tudja, hogy akkor hol a helye - az SZDSZ-ben, vagy az SZDSZ valamelyik utódpártjában, de semmiképpen nem egy magát nemzetinek és konzervatívnak nevező pártban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Képviselő Úr! A bizottsági ülést azonnal kezdtük, ahogyan a meghívóban szerepelt... *(Ander Balázs: Teleportálni akkor se tudunk!)*

Viszont amire szeretném felhívni a figyelmét, hogy a Házzsabály azt mondja, hogy a kisebbségi véleménynek azt kell tartalmazni, ami itt elhangzik a bizottsági ülésen. *(Ander Balázs: Az lett volna!)* De erre én nem tudok önnek mit mondani, csak azt, hogy a bizottságot megkezdtük, ez ezek szerint nem hangzott el. Értelemszerűen a kérdéskör ebből a szempontból a maga módján egy kicsit elméleti síkra terelődött. Úgyhogy köszönettel vettük a hozzászólását, természetesen nyugtázzuk. Köszönöm szépen. Gréczy képviselő úr, parancsoljon! *(Farkas Gergely és Ander Balázs távoznak a bizottság üléséről.)*

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Annyit szeretnék még az egyebek közt hozzátenni, hogy itt három napja a kulturális közélet eléggé forrong a kulturális tao megnyirbálása vagy megszüntetése ügyében. Szeretném, ha a bizottság minél hamarabb napirendre tűzné ezt a kérdést, mert itt komoly kulturális műhelyek kerültek veszélybe, és jelentős aggodás áramlik felém, és gondolom, önökhöz is. Úgyhogy ez ügyben rendet kéne tenni, és napirendre kéne tűznünk ezt a kérdést.

ELNÖK: Tisztelt Képviselő Úr! Megmondom őszintén, nem tudom hirtelen, hogy mire kell gondolni, mivel jelenleg én olyan jogszabályról nem tudok, ami megváltoztatta volna ezt, és tudtommal a Házhoz ilyen természetű beadvány egyelőre nem érkezett.

Én azt gondolom, hogy csak az, mert valakitől valamit hallunk, önmagában nem elégséges ahhoz, hogy a bizottság tárgysorozatba vegye. Amennyiben ilyen természetű módosító javaslat vagy törvényjavaslat bekerül a Ház elé, értelemszerűen kell majd vele foglalkoznunk. Én ilyenről egyelőre nem tudok. Parancsoljon!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Éppen L. Simon úr nyilatkozott erről, aki az ön balján ül, hogy ez megszűnik. Én azt gondolom, ő egy felelős politikus, kormányzati tényező, aki nyilván nem véletlenül nyilatkozott ez ügyben. Lehet, hogy még nincsen róla

jogszabálytervezet, de akkor előzzük meg, hogy legyen, és még mielőtt lenne, alakítsunk ki valamiféle álláspontot és segítsük a döntéshozást. Köszönöm.

ELNÖK: Képviselő úr, parancsoljon!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Azért nagyon kíváncsi vagyok, hogy Gréczy képviselőtársam hol olvasta azt a nyilatkozatomat, hogy megszűnik a kulturális tao.

Olyat valóban nyilatkoztam, sőt, hosszú cikket írtam róla, hogy a kulturális taót vagy a kulturális előadóművészeti taót ebben a formában felelőtlenség fenntartani, és hogy az egész rendszert érdemes újragondolni. És azt is nyilatkoztam, hogy abból a 37 milliárd forintból, amit tavaly az állam átengedett adóként erre a célra, a szakma saját állítása szerint körülbelül 15 milliárd-17 milliárd forint nem művészeti produkciók létrejöttére, vagy nem minőségi művészeti produkciók létrejöttére fordítódott.

Nyilvánvalóan egy ilyen helyzetben, amikor néhány millió forinton is fenn szoktunk akadni a bizottsági üléseken, érdemes újragondolni a rendszert. De hogy én egyébként felelős politikusként vagy volt államtitkárként gondolkodom, írok, javaslatokat fogalmazok meg, ebből nem következik, hogy ez egy előttünk fekvő kormányzati javaslat lenne. Amennyiben ilyen javaslat lesz, egyetértek az elnök úrral, meg fogjuk vitatni.

Fekete Péter államtitkár úr számtalan fórumon kifejtette hozzám hasonlóan az álláspontját, azt mondva, hogy felül kell vizsgálni a rendszert. Nem olyan régen az országos színházi évadnyitón a szakma valamennyi szervezeti vezetőjének a jelenlétében erről a kérdésről kerekasztal-beszélgetést szerveztek, amelyen maga az államtitkár úr is részt vett, és én azt gondolom, ott is az fogalmazódott meg, hogy a szakma valamennyi szereplője ennek a rendszernek a korrekcióját kívánja. Hogy ez milyen formában fog megtörténni, az nyilván attól is függ, hogy milyen törvényjavaslat kerülhet elének, ha egyáltalán lesz ilyen törvényjavaslat.

Ellenzéki képviselőtársaimat is arra tudom buzdítani, hogy ennek a rendszernek a megreformálásán dolgozzanak. Mi az elmúlt kormányzati ciklusban számtalan ponton szigorítottunk és próbáltunk javítani. Kiemelem ezeket. Először is maximalizáltuk az igénybe vehető támogatás mértékét, 1,5 milliárd forintban, emlékeznek rá képviselőtársaim. Ezt sajnos ugyanakkor sokan így is ki tudják játszani, mert két-három cégnéven is igénybe vesznek támogatásokat. Most nem akarok itt megnevezni cégeket, de ha egyébként a Magyar Narancs cikkét elolvassa, amely a legátfogóbb összefoglalás volt ebben a tárgykörben, vagy az Indexen a tavalyi hosszú tényfeltáró cikket képviselőtársam elolvassa, ott a csalásra és a csaló szervezetekre számos példát lehet találni. Tehát egyrészt az egyik törekvésünk ez volt.

A másik törekvésünk az volt, hogy csak Magyarországon megvalósuló előadások esetében lehessen igénybe venni a tao-kedvezményt. Ezt nem tudtuk megcsinálni, azért, mert európai uniós versenyjogot sértett volna. Itt csak annyiban tudtuk szigorítani a dolgokat, hogy az EGK-tagországok területén létrejövő előadások számítanak *(Közbeszólás az ellenzéki képviselők köréből.)* a tao-támogatások igénybevételénél, tehát mondjuk Kínában, és nem tudom én, hol, amiket mindig figyelembe vettek, azok az előadások már ki vannak zárva ebből a körből.

Én személy szerint sosem vitattam annak a létjogosultságát, hogy a magánszektort és a színházi szektort ilyen módon kössük össze. Annak idején, ha jól emlékszem, éppen Hiller István volt a miniszter, magának a rendszernek a bevezetésével egyetértettünk, azt egy jó rendszernek tartottuk. Az az igazság, hogy meghaladta az idő, olyan sokan kijátsszák és olyan sokan csálnak, hogy egyébként az uniós tagságunk miatt ezt a rendszert nem tudjuk annyira megszigorítani. És éppen

amiatt, hogy nemcsak Magyarország területére korlátozódik, túl sokba kerülne ennek a rendszernek az ellenőrzése. Képtelenség mondjuk minden európai előadásra kiküldeni valakit, hogy megnézze, tényleg volt-e előadás, tényleg annyian ültek-e ott, tényleg vettek-e jegyet és az összes többi, hogy ez a rendszer ebben a formában biztos, hogy fenntarthatatlan lesz.

Tehát én szeretném megnyugtatni képviselőtársamat, senki nem akarja a fürdővízzel kiborítani a gyereket. Én számtalanszor elmondtam és Fekete államtitkár úr ugyanazt mondta, hogy egy esetleges felülvizsgálat során ezt a forrásmennyiséget nem szabad elveszíteni a magyar kultúra számára. Illetve én a két nappal ezelőtti HVG-s nyilatkozatomban azt mondtam, mert gondolom, erre utal képviselőtársam, hogy amennyiben lesz ilyen javaslat, akkor még akkor is lehetőség fog nyílni, hogy többletforrás kerüljön be a kultúrába, hiszen rögtön ki tudjuk szűrni a korrupciót, a pénzviassaosztást, és ki tudjuk szűrni azokat a szervezeteket, amelyek úgymond kamuelőadások tömkelegével húznak le ma tao-támogatást.

Tehát én mindenkit nyugalomra intek, a szakma szereplőit is. Számos fórumon beszélek, vitatkozom a szakma képviselőivel is. Nincs olyan cél, ebben biztosak lehetünk, hogy ezt a forrást a magyar kultúrától elvegyük, sőt, abban bízunk, hogy a magyar kultúra forrásai még tovább fognak növekedni. Köszönöm, elnök úr. *(Simon Róbert Balázs távozik a bizottság üléséről.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Még mindig? Parancsoljon!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Alelnök úr, abban nincs vita, hogy lehet, hogy a rendszert meg kell reformálni, lehet, hogy elfolynak benne pénzek, és lehet, hogy van benne tisztességtelenség, én nem ezt vitatom.

Csak olyan erősek voltak azok a mondatok, hogy ez a mostani formában megszűnhet, hogy nyilván nemcsak hozzám jut el ez ügyben aggodalom, hanem önhöz is. Én csak arra tettem javaslatot, hogy a bizottság foglalkozzon ezzel a kérdéssel, akár jobbitó szándékkal. Hallgassák meg azokat az esetleges javaslatokat, amik mondjuk hozzánk jutnak el, és esetleg érdemesek megfontolásra. Senki nem szeretné azt, hogy a kultúrában kevesebb legyen a pénz, hanem nyilván több legyen. Ez legyen tisztességesen elosztva, de azt sem szabad, hogy bármiféle átalakítás azt eredményezze, hogy hirtelen belecsúszunk valami régi világba, ahol tiltott, túrt és támogatott produkciók lesznek éppen azért, mert az állam hirtelen más szabályozókat talál arra, hogy mit tekint majd kultúrának vagy kulturális értéknek, esetleg produkciónak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Még szót kért L. Simon László képviselőtársam. Parancsoljon!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársam! Hogy az én személyes álláspontom világos legyen. Én azt gondolom, hogy ennél, ami most van, még az is jobb lenne, ha egyáltalán nem lenne a zeneművészeti területen tao-támogatás-igénybevételi lehetőség.

Tehát nevezetesen, ha az a tavalyi 37 milliárd forint bement volna egy központi kalapba, és abból a központi kalapból a Nemzeti Kulturális Alaphoz hasonló kuratórium, szakmai kuratórium osztotta volna el a pénzt, és egyébként szigorú elszámolási feltételek mellett osztotta volna szét a pénzt, még az is jobb lett volna, mint az, ami tavaly történt.

Számtalan példát tudnék önnek mondani. Van olyan előadóművészi szervezet, amelyik két év alatt tudott magának több milliárdos új játszóhelyet építeni,

magánszervezetről beszélek, miközben (*Gréczy Zsolt közbeszólása.*) a magyar állam az elmúlt években, hogy csak egy színházat mondjak, a volt Nemzeti Színház, a Pesti Magyar Színház felújítására a Hevesi Sándor téren, ami mégiscsak egy szimbolikus és emblematikus dolog, ugyanilyen mennyiségű forrást nem tudna biztosítani. Ezt a jelenlegi helyzetet én nem tartom szerencsésnek, és az a probléma, hogy a dolog összetettsége miatt, meg amiatt, hogy ez drasztikus - Hiller miniszter úr emlékszik: az első évben, amikor bevezették, 900 millió forint volt az igénybe vett tao-támogatás ezen a területen. 900, tehát kevesebb mint 1 milliárd forint. Tavaly 37 milliárd forint volt, és az előzetes becslések alapján idén, ha ez a tendencia marad, megközelítheti az 50 milliárd forintot a területen igénybe vett tao-támogatás. Hogy ebből hány értékes produkció jött létre, az már erősen kérdéses.

Ma egy levelező fórumon éppen arról vitatkoztam színházi szakemberekkel, hogy majd hány értékes előadás fog megszűnni, illetve arra hivatkoztak, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr Tusnádon is büszkén emelte ki, hogy hány százalékkal nőtt a színházba járók száma. Igen, ez egyrészt így van, másrészt meg a statisztikák lehetséges, hogy csalnak, ugyanis abban a pillanatban, hogy valaki nem lesz érdekelt a kamu előadásszámok, illetve a jegyeladások növelésében, úgy tűnhet, hogy csökkentek az előadások. De valójában nem a tényleges előadások csökkentek, hanem a statisztikailag létező előadások száma csökkenhet. Ki fog ez derülni abban a pillanatban, ha esetleg olyan döntést hozna a kormány és a Magyar Országgyűlés, hogy ezt a támogatási formát ebben a rendszerben ne tartsuk fent.

Tehát én azt mondom, hogy képviselő úr, ha van önöknek javaslata, mi ezt szívesen vesszük. Én személy szerint ezzel a kérdéssel sokat foglalkozom. Én csak olyan rendszert tudok elképzelni, ahol ez a forrástömeg teljes egészében ott marad a kultúrában. Még egyszer mondom, nyugodt lelkiismerettel állítom, hogy akkor ez sokkal jobban tudna hasznosulni, mert nem fog eltűnni kézen-közön 10 milliárd forint. Ha önöknek konkrét javaslataik vannak, akkor szerintem azokat tegyék meg és jutassák el, nem is feltétlenül hozzánk, hanem Fekete államtitkár úrékhoz, mert ők már nagyon régóta, mióta megvolt a választás, azóta ennek a kérdésnek a felülvizsgálatával foglalkoznak, és tudom jól, hogy számos szakmai fórumon vitatták ezt meg.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelettel hadd mondjam a bizottságnak, mégis az egyebek szintjén tartunk, és nem egy átfogó szakmai vitát kellene most lefolytatni. Azon javaslat kapcsán, amit Gréczy képviselő úr most felvetett, én azt hiszem, hogy azon aggodalmakat nyugodtan el lehet osztalni úgy is, ahogy most hallotta ezen válaszokat. Tehát emiatt külön bizottsági témává tenni ezt úgy, hogy még nem látunk semmilyen konkrétumot a dologról illetően, azt gondolom, nem szerencsés. Tehát ezt így nem fogjuk támogatni.

Ha van konkrét dolog, amelyhez viszonyulni tudunk, amelyhez kapcsolódóan módosító javaslatokat tudunk tenni és így tovább, azt természetesen meg kell majd tennünk, de ilyen típusú dolgokról egyelőre még nem tudunk beszélni. Én tisztelettel azt javaslom, hogy azon aggodalmakra, amiket esetleg hallott, nyugodtan mondja azt, hogy itt egyelőre nincs ilyen törvényjavaslat. Ha lesz, akkor tudunk mihez viszonyulni. Addig én személy szerint nem vagyok a kultúra világának oly mély ismerője, mint L. Simon képviselőtársam, ebből következően nyugodtan mondom a magam nevében is, hogy én nem tudok így mihez viszonyulni, mert megfoghatatlannak tűnik. Úgyhogy a napirendi pontok szempontjából az egyebeknél tartva értettük a felvetést. Amennyiben ennek olyan természetes relevanciája van, azt gondolom, akkor úgyis a bizottsági ülésre be fog kerülni ez a témakör, és akkor valóban ki fogjuk tudni vesézni.

Van-e még valakinek az egyebekben hozzászólása, javaslata, észrevétele?
(Nincs ilyen jelzés.) Ilyet nem látok.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen az ülésen való részvételt. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 16 óra 18 perc.)

Dr. Pósn László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Madarász Mária